

Nordfyns Kommune
Østergade 23
5400 Bogense

Teknik, Erhverv, Kultur

Natur og Miljø

14. januar 2026

Sagsnummer
S2023-12507

Dokument nr.
D2026-6879

Cpr.-/CVR-nr/Ejd.nr.
Havørred Fyn

Nordfyns Kommune
Østergade 23
5400 Bogense
Tlf. 6482 8282

Kontaktadresse
Rådhuspladsen 2
5450 Otterup

Hvis du ønsker at sende sikker
post, skal du sende fra
"Borger.dk" eller "Virk.dk".

www.nordfynskommune.dk

Kommunens databeskyttelsesrådgiver:
Tlf.: 64828192
E-mail: dpo@nordfynskommune.dk

Restaureringstilladelse

Nordfyns Kommune ønsker at etablere et restaureringsprojekt i det offentlige og § 3 beskyttede vandløb, Lunde Å, ved udskiftning af bundmateriale, etablering af gydebanks, fjernelse af brinkfodder samt udlægning af skjulesten. Etablering af restaureringsprojektet kræver godkendelse efter vandløbsloven og tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Projektet ønskes primært etableret for sikring af flora og fauna jf. vandløbslovens §1 stk. 2. Derudover vil projektet blive etableret så de sikrer de lokale afvandingsinteresser jf. vandløbsloven §1 stk. 1.

Vandløbet er målsat i Vandplan 1:13 Odense Fjord.

Tilladelsen har været i høring fra d. 21. november 2025. Til d. 16. januar 2026, kommunen har modtaget høringssvar.

Høringssvar modtaget:

Fiskeriinspektorat ØST:

- 1) *Det projekterede fald på gydebanks er på 2-3 promille, hvilket giver stor risiko for dårligt fungerende gydebanks med høj sedimentation og ringe klækningsprocenter. Af projektmaterialet fremgår ikke vandføringsdata for Lunde Å, men som udgangspunkt er det DTU Aquas vurdering, at gydebanks bør anlægges med et højere fald på ca. 4 promille med henblik på at sikre både gyde- og klækkesucces for vandløbs ørredbestand.*

Kommunens svar: Grundet det store fald som allerede findes på Lunde Å inden for projektområdet, er gydebanks fald projekteret til lidt mindre end 4 promille. Selve gydebanks ved anlæggelsen vil blive tjekket for at de har det korrekte fald ud fra DTU Aqua's vejledning om etablering af gydebanks.

- 2) *Der anlægges et veldimensioneret sandfang, hvilket vil være en stor fordel for de nedstrøms liggende gyde- og opvækstområder. DTU Aqua kan anbefale, at sandfangets udløb indrettes som en tærskel der er forkanten på et gydestryg. Der er stor og god erfaring med, at denne løsning er optimal for sandfangets funktion såvel som for sikring af et effektivt gydeområde, idet der sker optimal en reduktion i sedimentaflejringer umiddelbart nedstrøms sandfang.*

Kommunens svar: DTU Aqua's anbefaling vil blive inkorporeret i det endelige projekt ved anlæggelsen hvis der er plads i umiddelbar forlængelse af sandfang. Da der ikke er projekteret et ekstra gydestryg, vil der i sidste ende kunne forekomme en flytning af et allerede projekteret stryg.

Der gives hermed tilladelse til, at Nordfyns Kommune kan etablere et restaureringsprojekt i Lunde Å på matr.nr:

- 1a V. Lunde By, Lunde.
- 11a V. Lunde By, Lunde.
- 11p V. Lunde By, Lunde.
- 10f V. Lunde By, Lunde.
- 1ae V. Lunde By, Lunde.
- 9a V. Lunde By, Lunde.
- 8i V. Lunde By, Lunde.
- 9i V. Lunde By, Lunde.
- 8h V. Lunde By, Lunde.
- 1b Lumby Torp By, Lumby
- 4e Lumby Torp By, Lumby
- 25c Lumby Torp By, Lumby
- 4u Ø. Lunde By, Lunde
- 3b Lumby Torp By, Lumby
- 13k Ø. Lunde By, Lunde
- 7e Ø. Lunde By, Lunde
- 4v Ø. Lunde By, Lunde
- 2o Lumby Torp By, Lumby
- 6c Lumby Torp By, Lumby
- 11g Lumby Torp By, Lumby
- 5c Lumby Torp By, Lumby
- 4m V. Lunde By, Lunde.
- 11i V. Lunde By, Lunde.
- 15g Ø. Lunde By, Lunde
- 11b V. Lunde By, Lunde.
- 9k V. Lunde By, Lunde.
- 9e V. Lunde By, Lunde.
- 8d V. Lunde By, Lunde.
- 8c V. Lunde By, Lunde.

Tilladelsen indeholder to afgørelser:

- Tilladelse efter vandløbslovens¹ §§ 16-17, samt § 3 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og restaurering m.v.² til at etablere restaureringsprojekt i Lunde Å.
- Dispensation efter naturbeskyttelseslovens³ § 65, stk. 1, jf. § 3, i lov om naturbeskyttelse til tilstandsændring af det § 3-beskyttede vandløb Lunde Å, hvor projektet ønskes placeret.

Kommunens afgørelse

Vandløbsloven

Tilladelse meddeles efter vandløbslovens §§ 16-17 og § 3 i bekendtgørelsen om vandløbsregulering og – restaurering m.v. til etablering af restaureringsprojektet.

Ansøger og bygherre er ansvarlig for, at de følgende vilkår til projektet overholdes:

1. At projektet udføres som ansøgt og beskrevet i ansøgningen.
2. At anlægsarbejdet ikke medfører materialeflugt eller anden forurening, der kan skade vandløb og dræn nedstrøms projektområdet.
3. Skade på ikke udpegede projektområder i vandløb, skal genoprettes til oprindelig stand.
4. At afstrømningsforholdene i eksisterende dræn i oplandet til projektområdet ikke forringes.
5. Skader i forbindelse med anlægsarbejdet erstattes.
6. Eventuelle dræn der har udløb i det område hvor der udlægges sten forlænges, hvis der er risiko for at drænet kan få udløb under de nye sten.
7. Tilladelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet indenfor 3 år.

Naturbeskyttelsesloven

Der gives dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1 og 2, jf. § 3 til, at det ansøgte projekt placeres i § 3-beskyttet vandløb.

Dispensationen gives på følgende betingelser:

1. Opgravet materiale udjævnes på arealer, der ikke er omfattet af naturbeskyttelsesloven §3, og efter aftale med lodsejere.
2. Udjævnet materiale ikke lægges i lag tykkere end 40 cm.
3. Hvis der sker skader på anden mands ejendom i forbindelse med etableringen, skal ejer straks underrettes herom, og skaden skal udbedres efter aftale mellem ansøger og ejer.
4. Bortskaffelse af affald skal ske i henhold til affaldsbekendtgørelsen.
5. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden for 3 år.

Udnyttelse af godkendelsen forudsætter udførelse af anlægsarbejde. Anlægsarbejdet må ikke påbegyndes før klagefristens udløb.

Hvis godkendelsen påklages, må anlægsarbejder ikke påbegyndes før der foreligger en afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

¹ LBK nr. 1217 af 25. november 2019 om lov om vandløb.

² BEK nr. 834 af 1. juli 2016 om bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v.

³ LBK nr. 927 af 28. juni 2024 om bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse.

Ifølge museumslovens⁴ § 27 stk. 2 gælder følgende:

Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses i det omfang, det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum.

Projektet

Restaureringsprojektet skal anlægges mellem st. 7.200 og st. 4.100 syd for Lunde by.

Projektet omhandler udlæggelse af gydebanker samt fysiske variationstiltag på de cirka 3000 meter vandløbsstrækning.

Projektet beskrives videre i bilagene.

Baggrund for afgørelsen

Vandløbsloven

Det fremgår af vandløbsloven, at vandløb kun må reguleres efter vandløbsmyndighedens bestemmelse. Ved regulering af vandløb forstås ændring af vandløbets skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg. På baggrund af ovenstående gives der tilladelse til etablering af restaureringsprojekt i Lunde Å. Godkendelsen gives efter §§ 16-17 i bekendtgørelse af lov om vandløb.

Naturbeskyttelsesloven

Vandløbet Lunde Å er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om generelt beskyttede naturtyper, hvorfor tilstanden ikke må ændres. Kommunen har dog mulighed for at dispensere herfra, hvis det vurderes, at det ansøgte, ikke indebærer en tilstandsændring, der forringer naturtypen og dens levesteder for arter eller giver betydelige forstyrrelser af arter, som findes i området.

Etablering af de ønskede tiltag i projektet vurderes at være en tilstandsændring af vandløbet.

Ændringen vil betyde en øget turbulens i vandet hvilket vil forsage en formindskelse af sanddeponering nedstrøms i vandløbssystemet og betyde en forbedring af levevilkårene for fisk og smådyr. Derudover vil det etablerede sandfang mindske den generelle sandvandring ned gennem projektstrækningen.

VVM-afgørelse

Nordfyns Kommune har foretaget en miljøvurderingsscreening af projektet. På baggrund af screeningen vurderes det, at projektet ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet. Nordfyns Kommune træffer derfor afgørelse efter § 21, stk. 1 i miljøvurderingsbekendtgørelsen⁵ om, at etablering af projektet ikke kræver en miljøvurdering (ikke miljøvurderingspligt). Kommunen begrundet afgørelsen med, at projektet på trods af sin størrelse, har et meget begrænset omfang, og at de fremtidige fysiske forhold ikke medfører nogen risiko for miljø, biodiversitet eller menneskers sundhed.

⁴ BEK nr. 358 af 8. april 2014 om bekendtgørelse af Museumsloven

⁵ BEK nr. 806 af 1. juli 2023 om bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Nordfyns Kommune skal ifølge Habitatbekendtgørelsen⁶ foretage en vurdering af, om projektet kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i området væsentligt.

Natura 2000-områder

Der skal ifølge habitatbekendtgørelsen⁷ foretages en vurdering af om projektet kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i området væsentligt.

Projektområdet er beliggende 6.6 km vest for det internationale naturbeskyttelsesområde: Natura 2000 område nr. 110 Odense Fjord, som rummer Habitatområde nr. 94 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 75.

Nærmeste udpegningsgrundlag som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte, beskrevet som i nedenstående figur 3. Naturtyperne er primært vældpåvirket natur og vurderes ikke at være direkte påvirket af en mindre ændring af vandstanden i vandløbet. Pga. afstanden til udpegningsgrundlag og projektets naturforbedrende karakter i sin helhed vurderes det ansøgte ikke at påvirke naturtyperne indenfor Natura 2000-området, væsentligt.

Desuden er arten Skæv Vindelsnegl udpeget for Odense Fjord samt en række fugle heraf: Rørdrum, Sangsvane, Rørhøg, Klyde, Splitterne, Havterne, Knopsvane, Havørn, Blishøne, Hjejle og Fjordterne.

Projektet vurderes ikke at have en påvirkning af levevilkårene for de udpegede arter da mange af arterne er hjemmehørende i umiddelbar nærhed af udpegningsområdet som i dette tilfælde er næsten 6.6 km væk fra projektområdet.

Bilag IV-arter

Projektområdet er beliggende inden for udbredelsesområdet for bilag IV-arter, som sydfлагermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø og odder.

Der er kendskab til, at odder findes i Lunde Å.

Flagermus kan bruge vandløbene som ledelinjer når de fouragerer og anvender gamle træer og bygninger som yngle- og rastesteder, men der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rastesteder tæt op ad projektets placering.

Anlæggelsen kan give kortvarige forstyrrelser, men i betragtning af, at der i forvejen er jævnlig forstyrrelser, da projektet placeres i områder med meget menneskelig daglig aktivitet og generelt landbrug, vil det ikke forstyrre yderligere eller ødelægge arternes muligheder for at yngle, raste eller fouragere i området væsentligt, her tænkes der især på odder og flagermus.

Området vurderes ikke at favoriseres af de øvrige bilag IV-arter, der er udbredelsesområde for, derfor vurderer Nordfyns Kommune, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

⁶ BEK nr. 1098 af 21. september 2023 om bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁷ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
Bek. nr. 1098 af 21. august 2023.

Vandrammedirektivet og vandområdeplanerne 2021-2027

Nordfyns Kommune skal ifølge indsatsbekendtgørelsens⁸ § 8 sikre, at projektet ikke forringer tilstanden af berørte vandområder, samt sikre at projektet ikke hindrer målopfyldelse for vandområderne.

Lunde Å har i genbesøget for vandområdeplanerne 2021-2027 en målsætning om god økologisk tilstand. I basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027 har Lunde Å på strækningen, hvor projektet ønskes etableret, moderat økologisk tilstand.

Den økologiske tilstand for bentiske invertebrater er god, tilstanden for fisk er god, mens tilstanden for makrofytter er ukendt og alger er også ukendt.

Den kemiske tilstand er god, mens tilstanden for nationalt specifikke stoffer betragtes som værende ikke-god.

Afstrømningsmæssige konsekvenser

Vandføringen i Lunde Å vurderes ikke at blive negativt påvirket, da etablering af tiltagene i projektet vil blive tilpasset således at vandføringen sikres. Derudover er der blevet gjort yderligere tiltag for at sikre vandføringen nedstrøms projektområdet.

⁸ BEK nr. 797 af 21. juni 2023 om bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 94		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Kildevæld* (7220)
	Riqkær (7230)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Naturtypen bøg på muld (9130) er ikke til stede i habitatområde H94. Naturtypen gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 75		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Havørn er ikke til stede som ynglefugl i fuglebeskyttelsesområde nr. F75. Havørn er heller ikke til stede som trækfugl i national eller international væsentlig forekomst i fuglebeskyttelsesområde F75. Havørn gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 1: Udpegningsgrundlaget for Odense Fjord

Kommunens vurdering

Nordfyns Kommune vurderer, at etablering af projektets tiltag ved de angivne områder vil medvirke til at sikre afvandingsinteresserne langs vandløbet, modvirke tilsanding af gydebanks og samtidig medvirke til en mere skånsom oprensningssprocedure til gavn for flora og fauna.

Lunde Å er stærkt påvirket af sandvandring. Etableringen af gydebanks samt fysiske variationer der kan fungere som strømkoncentratorer i Lunde Å, kan stærkt reducere sandvandringen, hvilket vil forbedre de fysiske forhold i åen. Tiltagene vurderes derfor at have en miljøforbedrende effekt på Lunde Å. Nordfyns Kommune vurderer ud fra en helhedsbetragtning, at det ansøgte projekt vil have en miljøforbedrende effekt på Lunde Ås fysiske forhold og dermed på dets dyre- og planteliv. Ved tiltaget for gydebanks vil gydemulighederne i vandløbet blive styrket til gavn for ørredbestanden.

Der vil desuden blive etableret et stort sandfang i begyndelsen af projektstrækningen, der med tiden vil afhjælpe sandvandringen igennem vandløbet.

De forskellige tiltag herunder de fysisk varierende, menes at kunne forbedre turbiditeten i vandløbet hvilket vil forbedre den generelle tilstand. Store mængder sand og sediment i vandløbet kan være udfordrende, da det påvirker levestederne for organismer, der foretrækker en varieret bund. Desuden kan sedimentet hindre vandgennemstrømningen i

bundmaterialet, hvilket nedsætter iltindholdet og genluftningen. Da tiltagene gerne skulle reducere sanddeponi på strækningen, vurderes det, at det vil hjælpe med at forbedre de fysiske forhold i åen, hvormed det ikke vil være til hinder for Lunde åens fremtidige målopfyldelse.

Projektet har været i høring i nedstående periode:

Offentliggørelse skete den 21. november på Nordfyns Kommunes hjemmeside. Fra den 21. november 2025 til den 16. januar 2026 har projektet fremlagt for offentligheden.

Efter offentlighedsfasen vil den egentlig behandling efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven finde sted. Når godkendelsen af projektet foreligger efter vandløbsloven, er der 4 ugers klagefrist

Høringen har været sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Sportsfiskerforbund
Lodsejerne langs med projektstrækningen
Fiskerdirektoratet ØST.

Klagevejledning - vandløbsloven

Afgørelsen kan i medfør af vandløbslovens kapitel 16 påklages til Miljø- og fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klagefristen løber altså til den 20. februar

Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives på Klageportalen, der findes på <https://naevneneshus.dk>.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Klagegebyret opkræves af Miljø- og fødevareklagenævnet.

Klagegebyrets størrelse offentliggøres på Nævneshus hjemmeside: www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis en klager ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal klager sende en begrundet anmodning til kommunen, der har truffet afgørelse i sagen.

Kommunen videresender anmodningen

til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen om fritagelse kan imødekommes.
Klagen skal være indgivet via Klageportalen senest ved klagefristens udløb. Kommunen giver besked til ansøger, hvis der klages over afgørelsen.

Klagevejledning – naturbeskyttelsesloven

Afgørelser kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra modtagelsen.

Klageberettiget er:

- adressaten for afgørelsen.
- ejeren af den/de ejendomme som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder.
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Eventuel klage skal indberettes direkte på Klageportalen i Nævnens Hus, som du finder her:

<https://naevneneshus.dk>.

Der skal logges på med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen (her Nordfyns Kommune).

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene inden 6 måneder, regnet fra samme dato som klagefristen.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. og 1800 kr. for hhv. borgere og virksomheder/organisationer. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret, når de har modtaget klagen. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvist medhold i klagen.

Hvornår må tilladelsen udnyttes?

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Man vil straks få besked, hvis afgørelsen påklages. I tilfælde af klage må afgørelsen ikke udnyttes, før sagen er afgjort af Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet.

I øvrigt

Vi skal desuden oplyse om, at der er ret til aktindsigt⁹ i sagen, og henvendelse herom kan rettes til administrationen på naturmiljoe@nordfynskommune.dk

Venlig hilsen

Stefan Hestbech

Biolog - Vandløbsmedarbejder
Direkte tlf. 29 31 40 92
shestb@nordfynskommune.dk

⁹ Jf. reglerne i lovbekendtgørelse nr. 433 af den 22. april 2014 om bekendtgørelse af forvaltningsloven, lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020 om offentlighed i forvaltningen og lovbekendtgørelse nr. 980 af den 16. august 2017 om aktindsigt i miljøoplysninger.

